

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 3C/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200094
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2019:3719200094.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica, sudkyňou Mgr. Silviou Kysuckou, v spore žalobcu I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom K., O. XXXX/XX, právne zastúpeného JUDr. Dušanom Divkom, advokát spol. s r.o., Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, IČO: 36 860 654, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie 6.866,61 eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a .

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalobca povinný zaplatiť žalovanej do 3 dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 6.866,61 eur, s 5 % ročným úrokom z omeškania od 01. 01. 2019 do zaplatenia, vrátane náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že sa domáhal predbežného prerokovania nároku o náhradu škody, ktorú žiadosť žalovaná zamietla dňa 19. 12. 2018 z dôvodu, že na jeho strane nebol preukázaný vznik škody a ak poškodený disponuje pohľadávkou na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu nevznikla, a teda nie je daná zodpovednosť štátu; rovnako tak vo vzťahu k vzniknutým trovám súdneho exekútora nie je daná príčinná súvislosť s rozsudkom krajského súdu zo dňa 06. 06. 2013, spis. zn. 4CoP/129/2012. Žalobca uviedol, že sa s týmto právnym názorom nestotožňuje, pričom poukázal na ustanovenia § 1 písm. a/, § 2 písm. a/, § 4 ods. 1 a § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). V konaní na tunajšom súde spis. zn. 11P/65/2012 bol na základe rozsudku zo dňa 13. 08. 2012 vylúčený z otcovstva, keď bolo určené, že nie je otcom maloletého I. H., nar. XX. XX. XXXX, z matky K. H., nar. XX. XX. XXXX. Proti uvedenému rozsudku sa odvolala matka a Krajský súd v Trenčíne rozsudkom, č.k. 4CoP/129/2012-104 zo dňa 06. 06. 2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 31. 07. 2013 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“), zmenil prvostupňový rozsudok tak, že návrh na zapretie otcovstva zamietol a žalobcu zaviazal zaplatiť matke dieťaťa trovy vo výške 427,35 eur. Proti uvedenému rozsudku podal dovolanie a Najvyšší súd SR uznesením spis. zn. 5Cdo/459/2013 zo dňa 28. 01. 2016 rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne ďalším rozsudkom č.k. 4CoP/12/2016-153 zo dňa 07. 04. 2016, v poradí druhým, Krajský súd v Trenčíne potvrdil rozsudok tunajšieho súdu spis. zn. 11P/65/2012-27 zo dňa 13. 08. 2012. Matka dieťaťa odmietla označiť biologického otca a preto nemá možnosť neprávom zaplatené výživné od otca vymáhať. Vznikla mu škoda, keď musel platiť výživné na maloleté dieťa od 31. 07. 2013 do konca mája 2016 vo výške 4.737,- eur (po 133,- eur mesačne do 10. 03. 2015 a následne po 170,- eur). Výživné bolo určené rozsudkom tunajšieho súdu, spis. zn. 3C/43/2010 zo dňa 18. 03. 2010 vo výške 133,- eur a ďalším rozsudkom tunajšieho súdu spis. zn. 3P/79/2014 bolo výživné od 06. 10. 2014 zvýšené na 170,- eur mesačne. Matka podala na základe rozsudku krajského

súdu návrh na exekúciu a súdny exekútor v exekúcii EX 3217/2012, vedenej na tunajšom súde pod spis. zn. 10Er 940/2012, vymohol na výživnom 3.325,- eur + trovy, celkovo 5.027,26 eur. Trovy exekúcie u JUDr. Petra Stanu, EX 3217/2012 musel zaplatiť vo výške 1.702,26 eur. Taktiež musel zaplatiť aj trovy podľa rozsudku krajského súdu vo výške 427,35 eur. Nakoľko je nesporne preukázaná príčinná súvislosť medzi rozsudkom krajského súdu, keď odvolací súd nesprávne interpretoval právny predpis pri správne skutkových zisteniach, žiadal uvedenú škodu zaplatiť od žalovanej. Právny názor žalovanej v oznámení z 19. 12. 2018 považuje za mylný, lebo otec dieťaťa nebol do dnešného dňa určený, matka sa jednoznačne vyjadrila, že biologického otca neoznačí.

2. K žalobe žalobca na preukázanie svojich tvrdení pripojil nasledovné listinné dôkazy: rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, spis. zn. 11P 65/2012 zo dňa 13. 08. 2012, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 4CoP/129/2012-104 zo dňa 06. 06. 2013 a č.k. 4CoP/12/2016-153 zo dňa 07. 04. 2016, uznesenie Najvyššieho súdu SR, spis. zn. 5Cdo 459/2013-133 zo dňa 28. 01. 2016, exekučný príkaz vystavený súdnym exekútorom JUDr. Petrom Stanom Ex 3217/12-21 zo dňa 19. 11. 2012, konečné vyúčtovanie exekučného konania Ex 3217/2012 zo dňa 05. 05. 2014, 2-krát fotokópia poštového podacieho lístku, uznesenie tunajšieho súdu, č.k. 10Er 940/2012-32 z 03. 03. 2014, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 22. 06. 2018, oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 19. 12. 2018.

V priebehu konania navrhol zabezpečiť dôkaz - vyjadrenie Mesta Považská Bystrica ohľadne toho, či v rodnom liste je u I. H., nar. XX.XX.XXXX zapísaná v kolónke „otec“ nejaká osoba.

3. Žalovaná sa k žalobe písomne vyjadrila podaním zo dňa 04. 03. 2019, v ktorom vyjadrení uviedla, že žalobca disponuje nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, za koho plnil, v tomto prípade voči biologickému otcovi maloletého dieťaťa. Argumentácia o nemožnosti vymáhania pohľadávky voči biologickému otcovi v dôsledku toho, že matka tohto odmieta označiť, nevedie k záveru o nemožnosti vymáhania tejto pohľadávky. Žalobca žiadnym spôsobom neuvádza a nepreukazuje bezúspešnosť uplatnenia takéhoto nároku. Až v prípade preukázania bezúspešného vymáhania nároku je možné sa v prípade preukázania príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a konaním orgánu verejnej moci domáhať náhrady škody od štátu. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, spis. zn. 4Cdo/199/2005, v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SSR, spis. zn. 4Cz/110/1984 a zároveň i na uznesenie Ústavného súdu SR, spis. zn. III.ÚS/361/09, z ktorých rozhodnutí aj citovala. Ďalej argumentovala, že ide o nárok predčasný, čo musí viesť k zamietnutiu žaloby. Zdôraznila, že štát nie je univerzálny sukcesor za akúkoľvek vzniknutú škodu a nemôže vstupovať do práv a povinností tretích osôb. Poukázala tiež, že neexistuje príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a povinnosťou platiť výživné, keďže toto výživné bol žalobca povinný plniť na základe rozhodnutí tunajšieho súdu vydaných v konaniach pod spis. zn. 3C/43/2010 a 3P/79/2014. Škoda v podobe zaplateného výživného a trov exekúcie nemohla byť žalobcovi spôsobená v dôsledku rozhodnutia krajského súdu, keďže povinnosť platiť výživné bola uložená práve v spomínaných konaniach a nie je preukázané, že žalobca disponuje právoplatným rozhodnutím o zrušení tejto povinnosti. Žalobca nadobudol presvedčenie o skončení jeho povinnosti uhrádzať mesačné výživné už na podklade rozsudku tunajšieho súdu vydaného v konaní spis. zn. 11P/65/2012, ktoré však v tom čase nebolo v dôsledku podaného odvolania právoplatné. Nebolo teda preukázané, že ku vzniku škody, ktorej náhrady sa žalobca domáha, došlo v príčinnej súvislosti s rozsudkom krajského súdu, ale výhradne na základe rozhodnutia žalobcu nerešpektovať právoplatné a nezmenené, nezrušené rozhodnutia spis. zn. 3C/43/2010 zo dňa 18. 03. 2010 a spis. zn. 3P/79/2014 zo dňa 06. 10. 2014. Nebyť tohto postupu žalobcu nedošlo by ani k potrebe uhrádzať trovy exekučného konania či odmenu exekútora. Žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať nárok na náhradu trov konania.

4. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu na margo vyjadrenia žalovanej k žalobe v písomnom podaní zo dňa 26. 03. 2019 uviedol, že objektívne nemá možnosť vymáhať bezdôvodné obohatenie, keďže biologického otca nepozná a matka ho odmietla označiť. Pokiaľ ide o príčinnú súvislosť uviedol, že vedel, že rozhodnutie tunajšieho súdu 11P/65/2012 z 13. 08. 2012 je správne, odvolací súd však tento rozsudok pre neho z nepochopiteľných príčin zmenil a žalobu zamietol; na základe rozhodnutia dovolacieho súdu však následne odvolací súd potvrdil vecnú správnosť daného rozsudku. Týmto je daná jednoznačne príčinná súvislosť medzi vznikom majetkovej ujmy a rozsudkom krajského súdu, lebo nebyť tohto nebol by ďalej platil výživné. Žalovaná sa snaží svojej zodpovednosti, ktorá je objektívna, zbaviť. Navrhol vypočuť ako svedka K. H., aby sa vyjadrila k okolnostiam označenia biologického otca.

5. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní zotrval na podanej žalobe. Matka už v základnom konaní odmietla označiť otca a od matky, ktorej výživné zaplatil, nie je toto možné vysúdiť, lebo je nemajetná a v základnom konaní neboli priznané trovy žalobcovi z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Ak by nebol nárok uplatnený, vzhľadom na čas ktorý plynie od týchto rozhodnutí, by bol nárok voči žalovanej premlčaný. Nárok na náhradu škody voči matke je nereálny, keďže jej pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť a v tomto čase by boli tieto nároky už premlčané. Za vzniknutý stav teda zodpovedá žalovaná.

6. Žalovaná na pojednávaní zotrvala na argumentácii uvádzanej v písomných vyjadreniach a žiadala žalobu zamietnuť. V závere poznamenala, že nepriaznivé majetkové pomery matky maloletého nemôžu byť na ťarchu žalovanej.

7. Súd vykonal dokazovanie prečítaním, resp. oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré strany sporu predložili na podporu svojich tvrdení, ako i výsluchom svedkyne K. H. a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Medzi stranami bolo nesporné, že žalobca bol povinný platiť výživné na vtedy maloletého I. H., nar. XX. XX. XXXX na základe rozsudkov tunajšieho súdu, spis. zn. 3C/43/2010 zo dňa 18. 03. 2010, právoplatný 29. 03. 2010 vo výške 133,- eur mesačne a od 06. 10. 2014 na základe rozsudku spis. zn. 3P/79/2014 vo výške 170,- eur mesačne.

9. Rozsudkom tunajšieho súdu spis. zn. 11P/65/2012 zo dňa 13. 08. 2012 bolo určené, že navrhovateľ - žalobca nie je otcom maloletého I. H., nar. XX. XX. XXXX, z matky K. H., nar. XX. XX. XXXX. Matku K. H. ako odporkyňu 2/ zaviazal súd k povinnosti uhradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 286,- eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 238,75 eur.

10. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 4CoP/129/2012-104 zo dňa 06. 06. 2013, právoplatným dňa 31. 07. 2013, odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok tunajšieho súdu, č.k. 11P/65/2012-27 zo dňa 13. 08. 2012 zmenil tak, že návrh navrhovateľa - žalobcu na zapretie otcovstva zamietol a zároveň ho zaviazal k povinnosti zaplatiť odporcom 1/ a 2/ - maloletému I. H. a K. H. - spoločne a nerozdielne náhradu trov konania vo výške 427,35 eur k rukám advokátky Z.. L. Z..

11. Z dvoch poštových poukazov - podacích lístkov mal súd za preukázané, že žalobca zaplatil v prospech L. Z. dňa 20. 08. 2013 sumu 220,- eur a dňa 14. 09. 2013 sumu 207,35 eur.

12. Uznesením Najvyššieho súdu SR č. k. 5Cdo 459/2013-133 zo dňa 28. 01. 2016, dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, spis. zn. 4CoP/129/2012 zo dňa 06. 06. 2013 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, pričom v odôvodnení tohto rozhodnutia dovolací súd uvádza, že navrhovateľ - žalobca opodstatnene namieta, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení, keď síce odvolací súd aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval a zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

13. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č.k. 4CoP/12/2016-153 zo dňa 07. 04. 2016, na základe vyššie uvedeného uznesenia Najvyššieho súdu SR opätovne rozhodol o odvolaní navrhovateľa - žalobcu o zapretie otcovstva a rozsudok tunajšieho súdu vo výroku o určení, že navrhovateľ - žalobca nie je otcom maloletého I. H. potvrdil, vo výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporkyňou 2/ K. H. napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že nemal dostatok podkladov ohľadne osobných a majetkových pomeroch matky, preto nemohol posúdiť to, či na jej strane sú alebo nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa. Vo vzťahu k odporcovi 1/ I. H., nar. XX.XX.XXXX, odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznal, odôvodniac to maloletosťou a tým, že je bez príjmu a odkázaný výživou na svojich rodičov.

14. Z exekučného príkazu vydaného súdnym exekútorom JUDr. Petrom Stanom, EX 3217/12-21 zo dňa 19. 11. 2012 mal súd za preukázané, že táto exekúcia sa viedla na základe návrhu oprávneného - maloletého I. H., nar. XX. XX. XXXX zo dňa 27. 08. 2012, na vymoženie dlžného výživného za obdobie 9/2012 - 10/2012 v sume 266,- eur a bežného výživného za obdobie od 11/2012 mesačne v sume 133,- eur, a to na základe rozsudku tunajšieho súdu, č.k. 3C/42/2010-18 zo dňa 18. 03. 2010.

15. Z konečného vyúčtovania exekučného konania spis. zn. EX 3217/2012 zo dňa 05. 05. 2014, vyhotoveného súdnym exekútorom JUDr. Petrom Stanom, vo veci oprávneného maloletého I.V. H., nar. XX. XX. XXXX je zrejmé, že súdny exekútor vymohol spolu 5.027,26 eur, z toho vymáhanú pohľadávku oprávneného vo výške 3.325,- eur, trovy exekúcie oprávneného 6,38 eur, trovy právneho zastúpenia v exekúcii 66,71 eur, odmenu exekútora 1.158,50 eur, náhradu hotových výdavkov 199,14 eur a DPH 271,53 eur.

16. Z uznesenia tunajšieho súdu spis. zn. 10Er 940/2012-32 zo dňa 03. 03. 2014 je zrejmé, že súd exekúciu vedenú u súdneho exekútora JUDr. Petra Stana, EX 3217/2012 zastavil.

17. Zo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 22. 06. 2018 a z oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody zo dňa 19. 12. 2018 mal súd za preukázané, že žalobca sa u Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) domáhal prejednania nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. v rozsahu tak, ako je podaná žaloba, pričom MS SR žiadosti nevyhovelo s odôvodnením, ako argumentuje žalovaná v tomto konaní.

18. Svedkyňa K. H. na otázku žalobcu, aby uviedla kto je biologickým otcom I. H., nar. XX. XX. XXXX, odmietla toto uviesť s tým, že podľa jej vedomostí na rodnom liste maloletého je aj naďalej ako otec uvedený žalobca. Dodala, že sa jej narodilo dieťa a je na materskej dovolenke.

19. Z oznámenia Mesta Považská Bystrica zo dňa 03. 06. 2019 je zrejmé, že ku dňu 03.06.2019 nebolo určené otcovstvo k dieťaťu I. H., nar. XX. XX. XXXX.

20. Podľa § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“) Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

21. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu a) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak 1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu, 2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci, 3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

22. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

23. Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z., (1) Ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. (2) Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

24. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

25. Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda

vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

26. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

27. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca požiadaval listom zo dňa 22.06.2018 o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody Ministerstvo spravodlivosti SR s tým, že Ministerstvo spravodlivosti SR žalobcovi oznámilo, že žiadosti nevyhovuje, keďže nebol preukázaný vznik škody, nakoľko ak poškodený disponuje pohľadávkou na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a teda nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. Vo vzťahu k vymoženým trovám súdneho exekútora Ministerstvo spravodlivosti SR uviedlo, že nie je daná príčinná súvislosť s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 06.06.2013 č. k. 4CoP/129/2012-104. Z ustanovenia § 16 ods. 1, 4 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný, pričom tak v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku ako i v žalobe je povinný označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

28. Predbežné prerokovanie nároku je zákonom stanovená podmienka, ktorá musí byť splnená, aby tento nárok mohol byť prejednaný v konaní pre súdom. Z obsahu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku vyplýva, že žalobca ako titul označil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 4CoP/129/2012-104 zo dňa 06.06.2013, pričom si uplatnil sumu celkovo 6.866,61 eur. V danom prípade zo strany žalobcu bolo preukázané, že danú podmienku splnil, preto sa súd zaoberal tým, či sú splnené všetky predpoklady vzniku nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., a to a/ nezákonné rozhodnutie (právoplatné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda, a ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom), b/ vznik škody, a c/ príčinná súvislosť medzi a/ a b/. Tieto predpoklady musia byť splnené súčasne, čo znamená, že v prípade, že jeden z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody nie je v konaní preukázaný, súd žalobu zamietne.

29. V konaní bolo medzi stranami nesporné, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4CoP/129/2012-104 zo dňa 06. 06. 2013, (právoplatné rozhodnutie) bol uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (príslušným orgánom) č. k. 5Cdo/459/2013-133 zo dňa 28.01.2016 zrušený a vec bola vrátená na ďalšie konanie. Z judikatúry súdov (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo20/2009 z 30. mája 2011, v spojení s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. IV. ÚS 159/2012-28 z 03.07.2012) vyplýva, že nie je potrebné, aby nezákonnosť bola konštatovaná priamo vo výroku, pretože ak príslušný orgán určité rozhodnutie zrušil (zmenil) mohlo sa tak stať jedine z dôvodu jeho rozporu s platnými právnymi predpismi, a teda z dôvodu jeho nezákonnosti.

30. V danom prípade možno konštatovať, že rozsudok krajského súdu citovaný v bode 29. odôvodnenia možno považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom je nesporné, že žalobca ako poškodený podal proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok. Právo na náhradu škody podľa citovaného zákona však možno uplatniť len vtedy, ak ním bola spôsobená škoda (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.).

31. Vo vzťahu k uplatnenej sume 4.737,- eur titulom zaplateného výživného za obdobie od 31.07.2013 do konca mája 2016 a k sume 427,35 eur titulom zaplatených trov konania v zmysle rozsudku krajského súdu súd uvádza:

32. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení č. k. III. ÚS 361/2009-24 zo dňa 26.11.2009 uviedol, že nie je v rozpore so znením Ústavy Slovenskej republiky právny názor, ktorý vychádza z dlhodobej a relatívne ustálenej judikatúry všeobecných súdov, podľa ktorej nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu štátu môže byť v občianskom súdnom konaní uplatnený až vtedy, ak žalobca nemohol dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky z titulu bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Pokiaľ má účastník pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia, škoda mu ešte nevznikla, a preto nemôže byť daná zodpovednosť štátu za škodu podľa § 58/1969 Zb. Nárok na náhradu škody od štátu by mohol úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. Aktívnu vecnú legitimáciu na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody od štátu má ten, komu vzniklo právo na náhradu škody, teda ten, u koho sú splnené všetky predpoklady zodpovednosti štátu za škodu vrátane základného predpokladu, a to vznik samotnej škody. Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Kým žalobca má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zák. č. 58/1969 Zb., a to existencia samotnej škody.

33. Na uvedené rozhodnutie nadväzujú i ďalšie rozhodnutia - uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 570/2013-10 zo dňa 05.11.2013 - vid' bod 5.1 odôvodnenia tohto uznesenia, resp. č. k. II. ÚS 17/2013-16 zo dňa 16.01.2013, a rovnako tak je spomínané aj v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7M Cdo/16/2011 zo dňa 27.09.2012.

34. Hoci citované rozhodnutie vychádza ešte zo zákona č. 58/1969 Zb., podľa názoru súdu ho možno aplikovať aj za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., keďže podstata sa nezmenila.

35. Bolo jednoznačne preukázané, že na základe rozsudku krajského súdu vyplatil žalobca sumu 427,35 eur právnej zástupkyňi Z. Z., ktorá v konaní o zapretie otcovstva zastupovala dieťa I. H. a jeho matku K. H., nakoľko súd im priznal voči navrhovateľovi -žalobcovi náhradu trov konania v danej sume. Žalobcovi tým, že rozsudok krajského súdu bol následne zrušený, vznikla voči dieťaťu I. H. a jeho matke K. H. pohľadávka titulom bezdôvodného obohatenia podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka (majetkový prospech získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol). Nakoľko v konaní zo strany žalobcu nebolo preukázané, že vo vzťahu k danej sume 427,35 eur sa (bezúspešne) domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, v zmysle vyššie uvedenej dlhodobej a ustálenej judikatúry súdov možno konštatovať, že škoda žalobcovi ešte nevznikla a teda nie je daná zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Súd preto žalobu v tejto časti zamietol.

36. Z obdobného dôvodu súd zamietol žalobu aj v časti, ktorou sa žalobca domáha zaplatenia sumy 4.737,- eur titulom zaplateného výživného za obdobie od 31.07.2013 do konca mája 2016. Je zrejmé, že v rodnom liste dieťaťa I. H., nar. XX.XX.XXXX, v kolónke „otec“ nefiguruje žiadna osoba a matka K. H. odmieta otca dieťaťa označiť. Žalobca argumentuje tým, že neexistuje osoba (otec dieťaťa), voči ktorej by si uplatnil pohľadávku titulom zaplateného výživného.

37. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na zaplatenie výživného, podľa názoru súdu je relevantné upriamiť pozornosť na ustanovenie § 79 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého, kto celkom alebo sčasti splnil za iného vyživovacie povinnosť, je oprávnený od neho požadovať úhradu tohto plnenia a úroky z omeškania podľa predpisov občianskeho práva. Vo vzťahu k ustanoveniu § 454 Občianskeho zákonníka sa jedná o špeciálnu úpravu, čo znamená, že na plnenie vyživovacej povinnosti za iného nemožno aplikovať právnu úpravu bezdôvodného obohatenia v Občianskom zákonníku. Pokiaľ judikatúra podmieňuje vznik nároku na náhradu škody voči štátu, aby sa poškodený domáhal najskôr vydania bezdôvodného obohatenia (ak existuje), žiada sa poukázať na to, že ustanovenie § 79 ods. 1 Zákona o rodine je ustanovením, ktoré má tiež charakter ustanovenia upravujúceho vydanie bezdôvodného obohatenia (ide akoby o ďalšiu osobitnú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia, ktorou sa rozširuje 5 skutkových podstát bezdôvodného obohatenia upravených Občianskym zákonníkom).

38. Na prvý pohľad snád' toto ustanovenie § 79 ods. 1 Zákona o rodine môže navodiť dojem, že muž, ktorý úspešne zaprel otcovstvo - v tomto prípade žalobca, sa môže svojho nároku domáhať iba voči biologickému otcovi, čo by v súdenom prípade zjavne nebolo možné, keďže matka K. H. odmieta uviesť identitu tohto biologického otca. V tomto smere sa však žiada uviesť, že judikatúra dospela k záveru, že na základe hore uvedeného ustanovenia je možné zažalovať aj matku maloletého (viď napr. R 1/1979, prípadne rozsudky Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/959/2015 zo dňa 08.06.2017, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/377/2014 zo dňa 25.03.2015 a iné). Teoreticky môže totiž nastať situácia, že matka bude natoľko majetná, že ju súd zaviazne k povinnosti zaplatiť mužovi, ktorého otcovstvo bolo úspešne zapreté, celú vyplatenú sumu, a tým pádom nebude dôvod žalovať štát v súvislosti s náhradou škody. Prípadne môže nastať i ďalšia situácia, a síce ak pre rozsah tejto náhrady nie je určujúce len to, čo muž, ktorého otcovstvo bolo úspešne zapreté, na výživu dieťaťa vynaložil, ale aj schopnosť a možnosť matky, rozhodnutie súdu vydané v takomto konaní by následne bolo potenciálne spôsobilé ovplyvniť výšku škody.

39. Argumentácia žalobcu, že matka K. H. je nemajetná, a teda zaplatené výživné nie je možné od nej vysúdiť neobstojí, pretože v konečnom dôsledku tieto tvrdenia žalobcu neboli v konaní preukázané. V tomto smere súd opätovne poukazuje na to, že žalobca nepreukázal, že sa voči K. H. domáhal, hoci bezúspešne, uloženia povinnosti zaplatiť mu vyplatené výživné. Vychádzajúc z predložených dôkazov nevyplýva ani to, že by vo vzťahu k K. H. bolo či už v konaní pred tunajším súdom, alebo odvolacím súdom aplikované ustanovenie, ktoré pojednáva o dôvodoch osobitného zreteľa, pre ktoré súd náhradu trov konania neprizná. Tieto boli aplikované len vo vzťahu k I. H., nar. XX.XX.XXXX. Krajský súd v Trenčíne vo svojom druhom rozhodnutí síce zrušil výrok o náhrade trov konania vo vzťahu k matke K. H., avšak z dôvodu, že nemal dostatok podkladov ohľadne osobných a majetkových pomeroch matky, preto nemohol posúdiť to, či na jej strane sú alebo nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. A pretože v konaní nebolo preukázané, že žalobca tento svoj nárok ohľadne zaplateného výživného (hoci aj bezúspešne) uplatnil voči matke, možno konštatovať, že škoda žalobcovi ešte nevznikla a teda nie je daná zodpovednosť štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Z týchto dôvodov súd žalobu o zaplatenie 4.737,- eur zamietol.

41. Pokiaľ sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 1.702,26 eur titulom trov exekúcie, v tomto smere nie je daná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a medzi zaplatením tejto sumy. Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že tieto exekučné trovy vznikli preto, že žalobca svojvoľne prestal platiť výživné na dieťa I. H. bez toho, aby jeho vyživovacia povinnosť bola zrušená právoplatným súdnym rozhodnutím, resp. aby bolo právoplatne rozhodnuté o zapretí otcovstva (keďže vyživovacia povinnosť podľa tretej časti, prvej hlavy a prvého oddielu Zákona o rodine prislúcha výlučne rodičom dieťaťa). Z vykonaného dokazovania je totiž zrejmé, že žalobca prestal výživné platiť už na podklade rozsudku tunajšieho súdu v konaní sp. zn. 11P/65/2012 (vychádzajúc z listinného dôkazu - exekučného príkazu EX 3217/2012 zo dňa 19.11.2012, z ktorého je zrejmé, že dieťa I. H. podal návrh na vykonanie exekúcie dňa 27.08.2012, teda len 14 dní po vyhlásení prvostupňového rozsudku), ktorý v tom čase však ešte nebol právoplatný, a teda de iure nič neoprávňovalo žalobcu, aby výživné prestal platiť. Tým, že žalobca prestal platiť výživné, hoci v zmysle súdneho rozhodnutia takúto povinnosť ešte mal, sa žalobca zachoval protiprávne a toto jeho protiprávne konanie bolo jediným dôvodom, prečo vznikli uplatnené exekučné trovy. Súd preto žalobu v tejto časti zamietol, nakoľko nie sú splnené základné predpoklady na vznik zodpovednosti štátu za škodu.

42. Keďže súd žalobu v celom rozsahu zamietol, podľa § 255 ods. 1 CSP priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Považská Bystrica v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).